

Dienst Noord-Zuidsamenwerking Jaarverslag 2007

Sint-Margrietstraat 9
9000 Gent
tel.: 09 223 29 53
fax: 09 225 73 79
e-mail: noord.zuid@gent.be

Inhoudstafel

1 Inleiding	p. 2
2 Instrumenten: de onderbouw	p. 2
3 Takenpakket: de pijlers	p. 5
4 Vooruitblik: de agenda	p. 14

1 Inleiding

De Stad Gent probeert nu al 13 jaar op eigen niveau en met aan dat niveau aangepaste middelen en instrumenten de eigen bevolking te informeren en te sensibiliseren over de Noord-Zuid(wan)verhouding. Ook blijft de Stad Gent terzake de eigen voorbeeldfunctie uitbouwen. Met succes. Het bruisende Gentse middenveld dat actief is rond thema's van ontwikkelingssamenwerking, kan dienen als illustratie van de groeiende gevoeligheid van de Gentenaar voor de structurele problemen in de internationale verhoudingen.

Met de internationale campagne rond de Millenniumdoelstellingen van de Verenigde Naties dient zich een nieuwe uitdaging en tegelijk een nieuw kader aan voor lokale besturen om te werken rond thema's van ontwikkelingssamenwerking. De uitdaging ligt voornamelijk in het uitvoeren van een meer geïntegreerd beleid van lokale ontwikkelingssamenwerking. Meer specifiek, is doelstelling 8 bijzonder relevant voor een stad als Gent: bouwen aan wereldwijde samenwerking voor ontwikkeling. Inspanningen die lokale besturen leveren, kunnen rekenen op de uitdrukkelijke steun van de voormalig Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, Kofi Annan: *"While our Goals are global, they can most effectively be achieved through action at local level"*. Met de dienst Noord-Zuidsamenwerking die als missie 'het verhogen van de mondiale solidariteit van de Gentse bevolking' heeft, beschikt de stad Gent over een uitstekend instrument om haar (weliswaar bescheiden) steentje bij te dragen tot het realiseren van de Millenniumdoelstellingen tegen 2015.

Ook in 2007 heeft de dienst Noord-Zuidsamenwerking niet stil gezeten. In het voorjaar van 2007 werden de eerste jeugdcentra geopend in onze partnerstad Mangaung (Zuid-Afrika) en werd vervolgens ondersteuning geboden bij het versterken van de capaciteit van de nieuw aangeworven jeugdwerkers en meewerkende vrijwilligers; na het voorbereidende werk in 2006 kunnen we ook tevreden terugblikken op een succesvolle deelname van de Gentse partnerstad aan de Internationale Jaarbeurs Accenta; er waren de vele logistiek-moreel-financieel ondersteunde initiatieven van derden. Onderstaand jaarverslag zal ongetwijfeld duidelijk maken dat de dienst Noord-Zuidsamenwerking er stáát en een zinvolle rol vervult – in de interne werking van de Stad Gent, naar de Gentse bevolking toe en naar het Gentse middenveld.

2 Instrumenten: de onderbouw

2.1 Bestuursakkoord 2007-2012.

'De Gentenaars zijn solidair met diegenen die het met minder moeten stellen. De jaarlijkse bijdrage voor ontwikkelingssamenwerking wordt verviervoudigd: van 0,5 euro naar 2 euro per inwoner.'

2.2 Beleidsnota Noordzuidsamenwerking 2008-2013: 'Gent solidair met de wereld. 32 actiepunten voor een solidair Gent zonder grenzen'.

In de loop van 2007 werd de nieuwe beleidsnota inzake Noord-Zuidsamenwerking opgemaakt.

Goedkeuring door het college d.d. 29 februari 2008. De nota legt de contouren vast waarbinnen het lokale Noord-Zuidbeleid zich binnen de volgende periode zal ontwikkelen aan de hand van 32 concrete actiepunten. Door de uitvoering van deze nota wil Gent tegen 2013 uitgroeien tot één van de toonaangevende Belgische lokale besturen inzake Noord-Zuidsamenwerking.

2.3 Schepen bevoegd voor Noord-Zuidsamenwerking.

Sinds het begin van de nieuwe legislatuur (januari 2007) is de heer Tom Balthazar verantwoordelijk voor Noord-Zuidsamenwerking, als schepen van Milieu en Sociale Zaken. Schepen Balthazar is via de volgende coördinaten te bereiken: Stadhuis – Botermarkt 1 - 9000 Gent / tel 09 266 50 30 / fax 09 266 50 49 / e-mail schepen.balthazar@gent.be.

2.4 Ambtelijke ondersteuning.

De Dienst Noord-Zuidsamenwerking (tel 09.223.29.53, fax 09.225.73.79, e-mail noord.zuid@gent.be) is gehuisvest in het Vredeshuis (Sint-Margrietstraat 9, 9000 Gent). Het Vredeshuis, een stadsdienst ressorterend onder de Dienst Receptieve Ruimten (Departement Cultuur), richt zich op de thema's vredeseducatie en wereldoriëntatie. Gezien de vaak parallel lopende doelstellingen werken beide diensten voor een aantal projecten nauw samen.

De Dienst Noord-Zuidsamenwerking ressorteert administratief onder het Departement Bevolking en Welzijn. Wat de werkingskosten betreft, beschikte de dienst in 2007 over 22.140,00 euro (gewone begroting, na begrotingswijziging, art. 8490400, exclusief overdrachten en inkomsten). Daar kwamen nog eens 37.000,00 euro inkomsten bovenop via het convenant gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking met de Vlaamse Gemeenschap (gewone begroting, na begrotingswijziging, art. 8490400). Bovendien kon de dienst beschikken over 55.000,00 euro van het federaal programma gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking en 10.000,00 euro van de Provincie Oost-Vlaanderen.

De Dienst bestaat uit een halftijds administratief medewerkster; een voltijds sociaal consulente (educatief medewerkster); en een voltijds adjunct van de directie. Ter vervulling van het takenpakket werden er in 2007 tevens tijdelijke mankrachten (m/v) aangeboord: gidsen en animatoren (werkingskosten) en hulptoezichters (Departement Bevolking en Welzijn).

2.5 Budget.

2.5.1 Op de reguliere begroting (art. 8490400/33202) werd het budget 'overdrachten Noord-Zuidsamenwerking' na de forse optrekking in 2003, in 2006 nog eens opgetrokken tot 116.481,00 € (2005, 2004 en 2003: 115.00,00 €; 2002: 92.960,00 €; 2001: 86.762,73 €). Hiermee werd in 2006 het streefdoel bereikt om tegen 2006 de financiële solidariteit te verdubbelen van 0,25 € naar 0,50 € per inwoner (bestuursakkoord en beleidsnota; cf. supra). Ter info: op 01.01.2006 telde Gent 232.961 inwoners, zodat het stadsbestuur in 2006 een bedrag van 0,50 € per inwoner besteedde aan Noord-Zuidsamenwerking. In 2007 bleef dit bedrag van 116.481,00 euro ongewijzigd. Ter info: op 01.01.2007 telde Gent 234.867 inwoners, zodat het stadsbestuur in 2007 een bedrag van ca 0,50 € per inwoner besteedde aan Noord-Zuidsamenwerking. Het budget werd als volgt besteed:

PIJLER	BEDRAG (€)
Subsidies aan lokale verenigingen actief op het gebied van Noord-Zuidsamenwerking	43.640,80
Medefinanciering 11.11.11-campagne (sleutel: 1 op 3)	21.837,14
Rechtstreekse steun aan Mangaung (Zuid-Afrika):	
▪ ondersteuning van de uitbouw van een netwerk van jeugdcentra in de partnerstad in het kader van de stedenband tussen Gent en Mangaung.	18.000,00
▪ project zuiver drinkwater	18.000,00
Humanitaire hulp:	
▪ slachtoffers overstroming Mozambique (Rode Kruis)	5.000,00
▪ humanitaire hulp aan de bevolking van Myanmar (Wereldvoedselprogramma van de Verenigde Naties)	10.000,00
	TOTAAL: 116.477,94 €

2.5.2 Voor de financiële ondersteuning *stricto sensu* werd tevens beroep gedaan op de verkoop van een deel van de archiefcollectie van de Stedelijke Openbare Bibliotheek door en t.v.v. 11.11.11. Dit leverde in 2007 opnieuw een aanzienlijk bedrag op van 30.460,25 €

2.5.3 Het *reële* budgettaire kostenplaatje betreffende Noord-Zuidsamenwerking ligt uiteindelijk stukken hoger. Structurele uitgaven zoals werkingskosten, loonmassa en logistieke ondersteuning allerhande (cf. infra) vallen buiten bovenstaand overzicht. Evenals de extra financiële inspanningen resulterend uit de aankoop van 'Fair Trade'-producten. Op te merken valt dat het merendeel van deze

initiatieven volgens de internationaal vigerende DAC (Development Assistance Committee)-normen effectief als inspanningen inzake Noord-Zuidsamenwerking worden gedefinieerd (cf. de 0,7%-norm).

2.6 Inspraak- en samenwerkingsorganen.

GONZ, het Gents Overleg Noord-Zuid (p/a Sint-Margrietstraat 9, 9000 Gent), verenigt momenteel het merendeel van de Gentse initiatieven i.v.m. Noord-Zuidsamenwerking. Als pluralistische, representatieve, maar informele koepel fungeert GONZ als gesprekspartner inzake het lokale Noord-Zuidbeleid (beleidsnota: cf. supra). Tijdens 2007 getuigde GONZ andermaal van een volwassen en geëngageerde werking. De stedenband tussen de Stad Gent en Mangaung (cf. infra) werd van zéér nabij opgevolgd, evenals de stappen die de Stad Gent zet in dossiers zoals ethisch bankieren en het evolueren naar een Lokale Agenda 21. Hoogtepunt in de werking van GONZ was in 2007 ongetwijfeld het tweede Millenniumdebat op 18 oktober 2007 in de Lakenhalle van het Belfort. Ruim 200 geïnteresseerden luisterden naar het debat met de titel “De strijd tegen de opwarming. Wordt het Zuiden de dupe? Voedselkilometers en biobrandstoffen.” Het debat werd gemodereerd door John Vandaele (MO*).

2007 was ook het derde werkjaar van het nieuwe formeel adviesorgaan: de Stedelijke Adviesraad voor Ontwikkelingssamenwerking (STAR). De oprichting van dit nieuwe orgaan kwam er onder impuls van de bepalingen in het nieuwe convenant gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking tussen de stad Gent en de Vlaamse Overheid. De STAR brengt advies uit op vraag van het stadsbestuur of op eigen initiatief. Artikel 2 van de statuten bepaalt dat het advies van STAR in elk geval wordt gevraagd voor: de aanvraag tot het sluiten of het verlengen van een convenant, in welk geval het advies mede betrekking heeft op het strategisch actieplan en het operationeel actieplan van het eerste jaar; de keuze van een partner in het Zuiden, als de stad een concrete bestuurlijke samenwerking met een gemeente in het Zuiden overweegt; de operationele actieplannen voor het tweede en het derde jaar; de voortgangsrapporten en het eindrapport, bedoeld in artikel 13 van het decreet van 2 april 2004 betreffende het beleid inzake convenants gemeentelijke ontwikkelings-samenwerking; beleidsnota's in verband met het Gentse Noord-Zuidbeleid; opmaak en wijzigingen van het reglement tot de verdeling van subsidies aan verenigingen met betrekking tot de Noord-Zuidproblematiek.

2.7 Aanwezige infrastructuur en logistieke ondersteuning.

Ook in 2007 ging heel wat aandacht naar de *logistieke ondersteuning* van plaatselijke particuliere initiatieven. Hierbij trachtte de Dienst Noord-Zuidsamenwerking vaak een katalyserende rol te spelen. Een beknopt overzicht. Het aanbieden van stedelijke infrastructuur (lokatie + materiaal) voor tentoonstellingen, optredens en diverse activiteiten zoals workshops, ontvangsten, persconferenties, debatten, vergaderingen, wandelingen, standwerk... (diverse buurtcentra, de Stedelijke Openbare Bibliotheek, Vredeshuis, Stedelijk Administratief Centrum...); het vervullen van de externe begeleiding van het Gentse scholierenparlement en de secretariaatsfunctie van GONZ en STAR (Dienst Noord-Zuidsamenwerking); het verzorgen van mailing en drukwerk (Dienst Noord-Zuidsamenwerking); enzovoort.

Daarnaast werden ook de verschillende *geëigende informatiekkanalen* aangewend om initiatieven kenbaar te maken. Een opsomming. Het verspreiden van affiches en promotiemateriaal over de verschillende gebouwen (Dienst Algemene Zaken); het versturen van omzendbrieven, snelberichten en uitnodigingen aan de personeelsleden (Dienst Interne Communicatie); het verspreiden van teksten op de wekelijkse persconferenties; de publicatie van artikels in periodieken als het Stadsmagazine Gent, De Streekkrant (Dienst Voorlichting) en Moment (Dienst Interne Communicatie).

3 Takenpakket: de pijlers

3.1 Sensibilisatie: de kernopdracht.

De bundeling van krachten tussen de Dienst Noord-Zuidsamenwerking enerzijds en het Vredeshuis anderzijds blijft een unicum in België. Theoretisch een koppeling tussen ontwikkeling en vrede, leidde

deze samenwerking in de praktijk tot het ontstaan van een o.i. relevante actor binnen het werkveld van wereldoriëntatie en vredeseducatie.

Speerpunt in het takenpakket, besteedde de Dienst Noord-Zuidsamenwerking in 2006 heel wat energie en middelen aan sensibiliserende activiteiten. Zoals de voorbije jaren richtte deze output zich op verschillende doelgroepen, verliep ze via diverse kanalen, en nam ze de meest uiteenlopende vormen aan. Een staalkaart van deze initiatieven (niet-exhaustieve opsomming):

- Kundabuffi's schatkamer: muzikaal reisverhaal omtrent mondiale vorming. Doelgroep: 4-8 jarigen – voorjaar 2007 - organisatie: Dienst Noord-Zuidsamenwerking, Vredeshuis en v.z.w. Culturen in Beweging – 2.060 deelnemers.
- Losbol: een educatieve spelmethodiek rond duurzame ontwikkeling. Doelgroep 6-10 jarigen – gedurende gans 2007 – organisatie: Vredeshuis en Dienst Noord-Zuidsamenwerking – 1.808 deelnemers.
- D8elstelling: interactieve educatieve methodiek rond de Millenniumdoelstellingen van de Verenigde Naties. Doelgroep 11-15 jarigen – gedurende gans 2007 - organisatie: Dienst Noord-Zuidsamenwerking, Vredeshuis, Unicef, Oxfam Fair Trade en 11.11.11. -1.717 deelnemers
- Voorstelling: 'Europa voorbij: over globalisering' (Vredeshuis) – doorlopend – Organisatie: Vredeshuis, dienst Noord-Zuidsamenwerking. - 483 deelnemers
- Praattafel (Vredeshuis): 'Zij hebben het geweten?' Dagelijks debat Gentse Feesten omtrent engagement - Organisatie: Vredeshuis, dienst Noord-Zuidsamenwerking.
- Gentse scholierenparlement – mede-organisatie werkjaar 2006-2007 – diverse sessies – Organisatie: Globelink, Protos, Dienst Noord-Zuidsamenwerking.
- Actie: medewerking stadsbestuur aan de 11.11.11-campagne 2007 – oktober november 2007 – verspreiding actiemateriaal.
- Boekenverkoop t.v.v. 11.11.11-campagne 2007 - juni 2007- Organisatie: Dienst Noord-Zuidsamenwerking, Vredeshuis, Augustijnenklooster, 11.11.11, Stedelijke Openbare Bibliotheek.
- Actie: het Zuiden in de Wijken - oktober-november 2007 - Organisatie: Stedelijke Buurtcentra - Dienst Noord-Zuidsamenwerking - 11.11.11 Groot-Gent – Broederlijk Delen Gent – Wereldcentrum – Intercultureel Netwerk Gent – VIVA/SVV.
- Actie: tijdens de mensenrechtenweek hingen spandoeken van Amnesty International aan Vredeshuis en Gravensteen met de tekst: 'Gent steunt de mensenrechten. En jij?'. – organisatie: dienst Noord-Zuidsamenwerking.
- Eénmalige activiteiten (in Vredeshuis): Oxfam Wereldwinkels (diverse Gentse winkels, diverse data); GONZ en STAR (diverse data); 11.11.11 (diverse data); Liga voor Mensenrechten (diverse data); Filippijnengroepen België vzw (diverse data); Wereldcentrum vzw (diverse data); Amnesty International (diverse data); Protos (diverse data); Vrede vzw (diverse data).
- Deelname studiedagen/colloquia: VVSG: Federaal Programma Gemeentelijke Internationale Samenwerking (Brussel, 9 maart); VVSG: vorming strategische planning (Brussel, 10 mei); VVSG: vorming Integriteit (Brussel, 31 mei); VVSG: Netwerking Onderwijs (Brussel, 10 oktober)
- Persbelangstelling voor: 'ik ben verkocht' campagne en Fair Trade Gemeente; het scholierenparlement; stedenband Gent-Mangaung; boekenverkoop 11.11.11; stedenband tussen Gent en Mangaung; subsidies lokale verenigingen; spandoeken Amnesty International 'Gent steunt de mensenrechten. En jij?'; Zuiden in de Wijken; medefinanciering 11.11.11; programma Gentse Feesten.

3.2 Ondersteunen van particuliere initiatieven: verhoogde inspanningen.

De Stad Gent zette tijdens 2007 de logistieke en morele steun verder voor talrijke lokale particuliere initiatieven op het vlak van Noord-Zuidsamenwerking. De Dienst Noord-Zuidsamenwerking voerde hiertoe een actieve aanwezigheidspolitiek. Daarnaast werd de ontvangst-, informatie- en doorverwijsrol versterkt, en nam de Dienst deel aan diverse overlegfora. Tenslotte een speciale vermelding voor het trekken van het Gentse scholierenparlement, het over gans Vlaanderen bestaande initiatief waarbij leerlingen uit de determinatiegraad een schooljaar lang volgens parlementaire procedures debatteren over een thema m.b.t. de Noord-Zuidproblematiek (thema 2007: 'Energie').

Ook in 2007 past een extra vermelding voor de 'Ik ben verkocht' campagne. Max Havelaar, Vredeseilanden en Oxfam Wereldwinkels willen zoveel mogelijk steden en gemeenten kunnen uitroepen tot Fair Trade Gemeente. De stad Gent mag zich sinds 1 juli 2005 als éérste stad in Vlaanderen Fair Trade Gemeente noemen. De gemeenten Voeren en Zwijndrecht behaalden op hetzelfde moment de titel. De titel geeft aan dat een gemeente én haar inwoners eerlijke handel een warm hart toedragen en er ook effectief werk van maken. Meer info over de campagne op www.ikbenverkocht.be.

Wat de financiële ondersteuning betreft stellen we volgende evolutie vast: in 2007 werd een subsidiepot van 43.640,80 euro voorzien; in 2006 was dat 45.930,01; in 2005 39.473,10 € in 2004 37.730,00 € in 2003 35.000,00 € in 2002 29.777,00 € en 2001 24.262,59 €. De verdeling van de subsidies verliep als volgt:

VERENIGING	2005	2006	2007
1. Sjamma vzw	1.330,84 euro	1.448,95 euro	377,02 euro
2. Protos vzw	2.347,84 euro	2.641,54 euro	2.585,47 euro
3. Studio Globo vzw	3.619,09 euro	4.061,29	3.554,95 euro
4. Esmeraldas vzw	1.941,04 euro	2.527,96 euro	2.316,17 euro
5. Kwasa Kwasa vzw	771,49 euro	1.392,16 euro	1.346,69 euro
6. AROS vzw	822,34 euro	1.108,21 euro	1.346,69 euro
7. Broederlijk Delen	3.619,09 euro	3.550,18 euro	4.395,17 euro
8. Oxfam Wereldwinkels vzw	13.128,04 euro	13.034,11 euro	13.023,54 euro
9. Wereldsolidariteit vzw	924,04 euro	1.278,58 euro	915,81 euro
10. Vredeseilanden	1.127,44 euro	1.108,21 euro	1.562,13 euro
11. Filippijngroepen	796,91 euro	1.165 euro	878,11 euro
12. 11.11.11	3.466,54 euro	5.083,51 euro	4.615,99 euro
13. Promofil vzw	873,19 euro	1.108,21 euro	592,65 euro
14. Plan België	618,94 euro	1.335,37 euro	808,09 euro
15. De Vrienden van Cuba vzw	822,34 euro	937,84 euro	969,67 euro
16. A long way Togo vzw	50,85 euro	56,79 euro	53,86 euro
17. Herbebossing Hoorn van Afrika vzw	618,94 euro	1.221,79 euro	808,09 euro
18. Rode Kruis Vlaanderen	898,61 euro	1.221,79 euro	1.185,11 euro
29. Intercambio vzw	geen aanvraag	881,05 euro	1.389,78 euro
20. Karibu	geen aanvraag	767,47 euro	754,23 euro
21. Bino na Biso vzw	geen aanvraag	geen aanvraag	107,72 euro
22. Brehane Ewket vzw, voor de kinderen van Ethiopië	geen aanvraag	geen aanvraag	53,86 euro
23. Domus Mundi vzw	geen aanvraag	geen aanvraag	0 euro
24. Zwemmen in Brak Water vzw	720,64 euro	0 euro	geen aanvraag
25. SoMBrero vzw	974,89 euro	geen aanvraag	geen aanvraag
TOTAAL:	39.473,10 euro	45.930,01 euro	43.643,86 euro

Opmerking: De subsidies worden toegekend aan de hand van het reglement voor de subsidiëring van verenigingen met betrekking tot de Noord-Zuidproblematiek. Dit reglement werd – na positief advies van de STAR – door de Gemeenteraad goedgekeurd tijdens de zitting van juni 2005.

3.3 Rechtstreekse steun: nieuwe accenten.

In 2007 vonden heel wat activiteiten plaats in het kader van de stedenband met Mangaung. Het grootste project was de ondersteuning van de deelname van Mangaung en de Provincie Vrijstaat aan de Internationale Jaarbeurs Accenta in september.

3.3.1 Een stedenband voor Gent: Gent en Mangaung (Zuid-Afrika) maken het partnerschap concreet.

Een stedenband is een grensoverschrijdende samenwerkingsvorm tussen gemeentebesturen. Een stedenband moet Gent in staat stellen om te sleutelen aan rechtvaardige wereldverhoudingen. Bovendien geeft het beide partners de kans om elkaar wederzijds te versterken. Op weg naar een meer doeltreffend én rechtmatig bestuur van de gemeente.

Het college besliste tijdens de zomer van 2003 om zijn principiële goedkeuring te geven aan de uitbouw van een stedenband met Mangaung. Mangaung is de hoofdstad van Vrijstaat, een centraal gelegen provincie in Zuid-Afrika. Door een fusiebeweging smolt het, met twee kleinere kernen, in 2000 samen tot Mangaung. Mangaung telt ongeveer één miljoen inwoners en vormt één van de negen grote steden in Zuid-Afrika. De stad fungeert nog steeds als juridische hoofdstad van het land. Deze partner biedt ons alvast veel kansen. Mangaung vervult, net zoals Gent, een belangrijke regionale functie (handel, dienstverlening, cultuur, gezondheid...), en beschikt over een sterke onderwijstraditie. De administratie wordt professioneel gerund (5000 personeelsleden, strategische planning, internationale ervaring...), en zit ingebed in een sterk ondersteunend wettelijk kader. Het lokale post-apartheidsbestuur wenst zich concreet te engageren naar Gent toe.

De principiële goedkeuring om een stedenband uit te bouwen, werd eind augustus 2003 officieel genotificeerd aan de burgemeester van Mangaung. De Zuid-Afrikaanse stad ging formeel in op dit Gentse aanbod. Na een aantal werkbezoeken in 2003 en 2004 legden Gent en Mangaung de prioritaire samenwerkingsdomeinen vast: jeugdbeleid; duurzame lokale economische ontwikkeling en het voeren van een participatief beleid. Drie werkbezoeken in de loop van 2005 concretiseerden de samenwerking.

In 2006 werden al een aantal concrete projecten opgezet en gerealiseerd:

- De aanwezigheid van Mangaung op de MIPIM en MAPIC beurzen in Cannes. Deelname aan MIPIM op uitnodiging van de stad Gent, betekende voor Mangaung een unieke gelegenheid om op hoog niveau internationale contacten te leggen en om kandidaat-investeerders te wijzen op de troeven van de stad en de regio.
- Gent en Mangaung werkten samen aan de uitbouw van buurtgerichte en multifunctionele jeugdcentra in Mangaung. Concreet bezochten 2 jeugdwerkers Gent om kennis te maken met het Gentse jeugdwerklandschap. Vervolgens verbleven 4 Gentse jeugdwerkers in Mangaung: 2 groepen van 2 jeugdwerkers stonden Mangaung voor een periode van telkens 6 weken bij in de ontwikkeling van de reeds vermelde jeugdcentra.
- Bij de uitbouw van de geplande jeugdcentra werden ook toekomstplannen gemaakt. Gent engageerde zich om Mangaung te ondersteunen bij het versterken van de capaciteit van de nieuw aangeworven jeugdwerkers. Het idee ontstond om een opleiding in het jeugdwerk te organiseren met het accent op de Gentse expertise, vrije tijd.
- VOKA Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen en de Bloemfontein Chamber of Commerce and Industry engageerden zich om in Mangaung een Plato project op te starten. Bij dit peterschapsproject stimuleren grote en gevestigde ondernemingen een aantal kleine ondernemingen om netwerken te vormen en om samen goede praktijken uit te wisselen. Tal van onderwerpen kunnen aan bod komen: marketing, technologische evoluties, innovatie, enz... Dergelijke netwerken zijn van onschatbare waarde voor een kleine onderneming die vaak te veel

- op zichzelf is gericht vanwege de bekommernis om het dagdagelijkse management. De Plato formule is al zeer effectief gebleken in een aantal Oost-Europese landen.
- Gent nodigde in 2006 de Provincie Vrijstaat en Mangaung uit om gastregio te zijn op de Jaarbeurs Accenta 2007. In september 2006 woonde een delegatie uit de provincie Vrijstaat Accenta 2006 bij nadat de Zuid-Afrikaanse ambassadeur, dr. Sooklal, en de Premier van de Free State Province, mevr. Marshoff, hun aanwezigheid op Accenta 2007 formeel hadden bevestigd. In december 2006 keurden het Managementteam en het College van burgemeester en schepenen een projectfiche goed, waarmee groen licht werd gegeven om de deelname van de Provincie Vrijstaat en Mangaung aan Accenta 2007 te ondersteunen.

Voor de stedenband stonden in 2007 de activiteiten van de Dienst Noord-Zuidsamenwerking hoofdzakelijk in het teken van de deelname van Mangaung en de Provincie Vrijstaat aan de Accentabeurs en de verdere uitbouw van jeugdcentra in Mangaung.

De Internationale Jaarbeurs van Vlaanderen Accenta 2007

In het licht van de samenwerking rond duurzame lokale economische ontwikkeling, heeft de stad Gent de deelname van Mangaung en de Free State Province als eregast aan de Internationale Jaarbeurs van Vlaanderen Accenta in september 2007 mee ondersteund. Deze deelname was voor Mangaung en de Free State Province een unieke gelegenheid om zich in Gent en Vlaanderen te profileren (voor bevolking en ondernemers/investeerdere) op vlak van investeringsmogelijkheden, lokale producten, cultureel erfgoed en toerisme. De deelname heeft ook het draagvlak bij de Gentse bevolking voor de stedenband verhoogd (voornamelijk door het culturele luik van Accenta).

In 2006 werd door de Dienst Noord-Zuidsamenwerking, in samenwerking met de staf van het Departement Stafdiensten, een projectfiche ingediend. Op 06 december 2006 gaf het Managementteam zijn fiat aan de projectfiche 'Provincie Vrijstaat en Mangaung (Zuid-Afrika) als eregast op Accenta 2007'. Op 21 december 2006 keurde het College dezelfde projectfiche goed, waarmee groen licht werd gegeven om de deelname van de Provincie Vrijstaat en Mangaung aan Accenta 2007 te ondersteunen. Het doel van het project werd omschreven als: "voorbereiden, ondersteunen en praktisch mee-uitwerken van de deelname van Mangaung Local Municipality en de Free State Province aan de Internationale Jaarbeurs van Vlaanderen Accenta, editie 2007: de stand op Accenta 2007, de economische, wetenschappelijke en culturele nevenactiviteiten en de verdere projectuitbreiding naar andere events."

Na verkennende gesprekken met o.a. de provincie (die de vorige twee jaargangen van de jaarbeurs het gastland had ondersteund) werd een projectgroep met leden uit verschillende betrokken departementen samengesteld en werden 5 werkgroepen opgestart (communicatie, economie, wetenschappen, cultuur en accommodatie). In totaal kwam de projectgroep 7 keer samen en werd telkens verslag uitgebracht in de verschillende werkgroepen. Een kerngroep bestaande uit de projectleiding en de projectcommunicator kwam op geregelde tijdstippen samen en voerden het project uit. Een stuurgroep van schepenen, departementshoofden, kabinetairs en de stadsecretaris zetten hun schouders onder dit project.

Van 13 tot 21 april 2007 woonde een delegatie uit Mangaung en de Free State Province een **werkbezoek** in Gent bij ter voorbereiding van de activiteiten rond de Internationale Jaarbeurs Accenta 2007: uit Mangaung: Ms. Diane Abrahams (General Manager: Economic Development), Ms. Florence Mokgobu (Director: Knowledge Management), Mr. Nepo Masithela (Director: Strategy and Governance), uit de Provincie Vrijstaat: Mr Kganare (ASGISA Coordinator), Mr. Moemi (Chief Director Special Programmes Department of the Premier), Mr. Mavuso (Department of Trade & Investment Promotion), van de Universiteit van de Vrijstaat: Mr. Prof. Koos Bekker (Project manager: Short Learning Programmes – Programma: Public Sector Management).

Doel van het werkbezoek was om met alle betrokken partijen (stad Gent, Provincie Oost-Vlaanderen, UGent, Mangaung, Provincie Vrijstaat, Universiteit van de Vrijstaat, Ambassade Zuid-Afrika, Internationale Jaarbeurs van Vlaanderen vzw, ...) de activiteiten die zouden plaatsvinden tijdens en

rond Accenta 2007 op een concrete manier voor te bereiden en om het maken van heldere afspraken mogelijk te maken.

Tijdens dit werkbezoek stonden verschillende meetings op het programma: bezoek aan Flanders Expo en meeting met de Internationale Jaarbeurs van Vlaanderen vzw, bijeenkomst met de Vlaams economische partners betrokken bij Accenta, lunchmeeting met de rector van de UGent en vergadering over interuniversitaire samenwerking, overleg met Noord-Zuid over de stedenband, voorstelling van Ex-Change (een platform van Vlaamse ondernemers die hun expertise ter beschikking stellen aan collega-ondernemers in het Zuiden), voorstelling van de sociale economie in Gent, bezoek aan de Vooruit en natuurlijk ook ontspanning zoals een boottochtje doorheen de Gentse binnenstad. Ook vond de eerste grote persconferentie plaats, namelijk de onthulling van het campagnebeeld van de Accentabeurs, in aanwezigheid van de pers, de delegatieleden, het college van Gent, de Zuid-Afrikaanse ambassadeur dr. Sooklal en alle partners van het project. Via deze persconferentie werd bekend gemaakt dat Mangaung en de Provincie Vrijstaat eregast zouden zijn op Accenta 2007 en dat er een boeiend conferentieprogramma zou uitgewerkt worden. Ook het algemene programma van de Accentabeurs, met het thema 'gehoor' werd bekend gemaakt op deze persconferentie in het stadhuis.

Na dit werkbezoek kwam de kerngroep in Gent wekelijks samen op vrijdag en is men in Zuid-Afrika ook gestart met een wekelijkse projectgroep op donderdag waarin vertegenwoordigers zaten van Mangaung, van de Provincie Vrijstaat en van de Universiteit van de Vrijstaat. Hierdoor verliep de communicatie een stuk vlotter. Vragen vanuit Gent werden doorgegeven aan de projectgroep in Zuid-Afrika en vice versa waardoor de meeste zaken wekelijks konden opgevolgd worden.

Een uitgebreid conferentieprogramma 'Zuid-Afrika, gast in Gent' werd uitgewerkt in samenwerking met verschillende partners: De stad Gent en de stad Mangaung, de Provincie Oost-Vlaanderen en de Provincie Vrijstaat, de Universiteit Gent en de Universiteit van de Vrijstaat, de Vlaamse Overheid, Gent, Stad in Werking (Gsiw), Flanders Investment and Trade (FIT), VOKA Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen, Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie (IBBT), Digipolis, de Zuid-Afrikaanse ambassade in België, Internationale Jaarbeurs van Vlaanderen, ... en nog vele andere culturele, wetenschappelijke en economische actoren (de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM), het Vlaams Agentschap Ondernemers (VLAO), de Landenclub Zuid-Afrika, de Business Club Zuid-Afrika en de Kauri vzw).

Een blik op het conferentieprogramma:

- **Wetenschappelijk forum** op maandag 17 september met twee grote thema's: lokaal publiek management en een videoconferentie over het dichten van de digitale kloof, live te volgen via www.gent.be/zuid-afrika. Vertegenwoordigers van de universiteit, lokale overheden, sociale organisaties en anderen geïnteresseerd in een duurzame oplossing van de digitale kloof, waren hier meer dan welkom.
- **Economisch forum** op dinsdag 18 september waarin verschillende experts een aantal aspecten van het ondernemingsklimaat in Zuid-Afrika toelichtten. In de voormiddag werden presentaties gegeven over de economische situatie in Zuid-Afrika, met specifieke aandacht voor de Provincie Vrijstaat en de Stad Mangaung. In de namiddag werd dieper ingegaan op een aantal specifieke thema's als handel, investerings-projecten, landbouw, toerisme en chemie. Vertegenwoordigers uit het Zuid-Afrikaanse bedrijfsleven stelden ook enkele concrete investeringsprojecten voor. Aan de hand van bedrijfsprofielen werden ook business to business meetings georganiseerd om bedrijven uit beide landen dichterbij elkaar te brengen.
- **Forum sociale economie** op woensdag 19 september met een presentatie over de uitdagingen van de sociale economie in de Provincie Vrijstaat. Tijdens een aantal rondetafelgesprekken wisselden vertegenwoordigers van de Stad Mangaung en de Provincie Vrijstaat met enkele Vlaamse experts uit de sociale economie van gedachten over de thema's 'Social economy, from grants to profit' en 'Fair Trade'.

Andere activiteiten:

- **Programma delegatieleden:** (chronologisch) openingsceremonie op Accenta, optreden Soweto Gospel Choir, openingsreceptie Stad Gent met ondertekening samenwerking

stedenband door nieuwe bestuursploegen, openingsdiner in het Pand, slotoptreden OdeGand, ontvangstreceptie Provincie, bootjesticht door Gent, wetenschappelijk forum over lokaal publiek management, live videoconferentie over het dichten van de digitale kloof, vergadering over samenwerking rond gezondheidszorg, economisch forum, receptie Zuid-Afrikaanse ambassade en optredens n.a.v. Heritage Day, stedenbandoverleg, ontvangst en rondgang op het stadhuis, afsluitende formele lunch met het college, forum sociale economie op de Barge met receptie in Flanders Expo, mogelijkheid om seminarie van VAIS en UNIZO te bezoeken in Brussel, afsluitend informeel diner

- **Culturele activiteiten:** Naar aanleiding van de jaarbeurs Accenta ontving de Stad Gent ook een uitgebreide culturele delegatie uit de Provincie Vrijstaat die gedurende Accenta het podium aan de hoofdingang betraden. Tijdens OdeGand, de culturele seizoensopener van Gent, waren op zaterdag 15 september de Kubu Traditional Dancers, met percussie en traditionele dansen uit de Xhosa, Zulu en Tswana cultuur, gepland maar zij misten hun vliegtuig. In het Capitole gaf het Soweto Gospel Choir het beste van zichzelf. Op zondag 23 september namen de gearriveerde Kubu Traditional Dancers deel aan het Festival Avanti, een unieke muzikale fietstocht aan de oevers van de Schelde. De Afro-popgroepen Khaya en Presss verwenden de studenten bij de start van het nieuwe jaar tijdens de grote Student Kick-Off op woensdag 26 september.
- **Tentoonstelling bibliotheek:** Van 17 augustus tot 12 september werd, als aanloop naar de beurs, een tentoonstelling 'In de ban van Zuid-Afrika' gepresenteerd in de inkomhal van de hoofdbibliotheek, Gent Zuid. Ook werd op elke verdieping van de hoofdbibliotheek en in alle kleine filialen van Gent een Zuid-Afrikaans hoekje ingericht met telkens de promoaffiche van de Accentabeurs als rode draad.

Communicatie

Communicatie was een zeer belangrijk aspect in de hele projectvoorbereiding; communicatie op maat: verschillende boodschappen gericht naar verschillende doelgroepen: algemene communicatie over de stedenband naar de brede Gentse (en Vlaamse) bevolking, specifieke communicatie over het conferentieprogramma naar alle relevante actoren (Zuid-Afrikaanse partners, academici, bedrijven, sociale partners, college en gemeenteraad, ...), interne communicatie naar het stadspersoneel, communicatie naar de projectleden en alle economische en wetenschappelijke partners,

- **Katern** in het stadsmagazine: in het septembernummer werd een hele katern (8p.) gewijd aan de stedenband tussen Gent en Mangaung en de deelname van Mangaung en de Provincie Vrijstaat aan de Accenta jaarbeurs. Deze katern viel in de bus bij alle inwoners van Gent en werd onder meer verspreid op de stand van de stedenband op de beurs.
- **Website www.gent.be/zuid-afrika:** webpagina's op de Gentse website over de stedenband: gestructureerd volgens de samenwerkingsdomeinen van de stedenband. Met fotoreportages en infofiches over Mangaung, Free State Province, Free State University, cultureel programma. Downloaden van videoconferentie via handige links. Zal blijvend dienen als informatieplatform voor de stedenband
- **Website www.saconfereneceghent.be** (Nederlands – Engels) opgemaakt in functie van het conferentieprogramma: mooie, overzichtelijke site met veel informatie (navigatie: programma – inschrijvingen – info over sprekers – presentaties van alle sprekers – bedrijfsprofielen – praktische info over bereikbaarheid,...- persteksten – fotoalbums – literatuur)
- **Bladwijzer** met promo url www.gent.be/zuid-afrika: webpagina's op www.gent.be die gewijd zijn aan de stedenband Gent-Mangaung en
- **Huisstijl en logo** voor het project 'Zuid-Afrika, gast in Gent'
- **Uitnodiging** conferentieprogramma: Nederlands - Engels
- **Promomateriaal:** draagtassen met logo, conferentiemap met beeld en logo, kladblok met logo, balpen met url www.saconferenceghent.be, beachflags met logo, badges met logo, e-letter, word template met logo, sjabloon voor Power Point presentatie met beeld en logo
- **Publicaties en andere communicatiekanalen:** Accentamagazine (2 pagina's voor gastland, 2 pagina's voor stedenband, conferentieprogramma en cultureel programma), Radio 2 op de jaarbeurs zelf (interview met Diane Abrahams en Jelle Monstrey) Nieuwsbrieven, Tam Tam, Affiches van de jaarbeurs: gebruikt op de tentoonstelling in de bibliotheek, kleinere versies in alle bibliotheekfilialen van Gent, ...

- **Andere websites:** Gentblogt, Universiteit Gent, Accenta, Eén-Vlaanderen Vakantieland, economische partners, Cultuurdatabank, Bibliotheek, ...
- **Interne communicatie: Intranet:** oproep om deel te nemen aan het conferentieprogramma. Oproep via **netwerk communicatiecoördinatoren, vrijkaart:** alle personeelsleden hebben een vrijkaart ontvangen voor de nocturne, **bladwijzers** zijn verspreid naar alle loketdiensten, zeer veel naar de bibliotheekfilialen.
- **Persconferenties – persteksten**
 - 16/04/2007: Mangaung en Provincie Vrijstaat (Zuid-Afrika) gastregio op Accenta 2007.
 - 29/06/2007: Gent online in de ban van Zuid-Afrika
 - 10/08/2007: Tentoonstelling hoofdbibliotheek 'In de ban van Zuid-Afrika'
 - 14/09/2007: Stedenband Gent-Mangaung op Accenta 2007
 - Persmap tijdens AccentawEEK: conferentieprogramma 'Zuid-Afrika, gast in Gent'.
 - 12/10/2007: Resultaten van de stedenband Gent-Mangaung op Accenta 2007

Logistiek

Naast communicatie ging er ook veel energie naar de logistieke voorbereidingen van de deelname van Mangaung en de Provincie Vrijstaat aan de jaarbeurs. Niet alleen het werkbezoek in april vergde veel voorbereidingen maar natuurlijk ook de praktische voorbereidingen van de aanwezigheid van meer dan 80 Zuid-Afrikanen gedurende meer dan een week in Gent: het voorzien van accommodatie, vervoer per taxi en bus, verschillende locaties voor diners en de fora, relatiegeschenken, welkomstpakket, ...

Resultaten van de deelname aan Accenta 2007

De deelname van Mangaung en de Provincie Vrijstaat aan de jaarbeurs op zich was zeer succesvol. Dé publiekstrekker was ongetwijfeld de indrukwekkende stand van Mangaung en de Provincie Vrijstaat in de hoofdhall van Flanders Expo. Het Zuid-Afrikaanse paviljoen trok enorm veel belangstelling van de ongeveer honderdduizend jaarbeursbezoekers. Naast de stand van de eregast vertelde een fotomuur de jonge geschiedenis van de stedenband en het verhaal van het Zuid-Afrikaanse icoon Nelson Mandela. De producten van de Zuid-Afrikaanse ondernemers waren nagenoeg volledig uitverkocht. De standhouders blikten tevreden terug op een succesvolle deelname aan Accenta waarbij zelfs al contacten werden gelegd voor toekomstige handel.

Meer dan 80 Zuid-Afrikanen vertoefden in Gent en vertegenwoordigden Mangaung en de Provincie Vrijstaat op politiek, wetenschappelijk, economisch, toeristisch en cultureel vlak. Mangaung en Vrijstaat konden zich een week lang profileren en hun troeven uitspelen. Het werd een interessante en vruchtbare week waarin bestaande banden werden herbevestigd en de basis werd gelegd voor nieuwe en duurzame samenwerkingsovereenkomsten.

Naast de Zuid-Afrikaanse aanwezigheid op de beurs, namen de delegatieleden ook deel aan het rijkgevlude programma van conferenties en ontmoetingen die de Stad Gent samen met diverse partners op touw had gezet. Zo hebben onder meer de nieuwe bestuursploegen van Gent en Mangaung op 15 september 2007 hun intense en duurzame samenwerkingsverband met een ondertekende verklaring herbevestigd. De stevige stedenband tussen Gent en Mangaung wordt overtuigend voortgezet omdat beide steden nog steeds veel van elkaar kunnen leren op verschillende domeinen. De burgemeester van Mangaung is na haar bezoek aan de Gentse binnenstad overtuigd om tegen het wereldkampioenschap voetbal in 2010 (waarbij Mangaung één van de gaststeden is) een deel van het centrum verkeersvrij te maken en zo uit te groeien tot de eerste stad in Zuid-Afrika met een voetgangersgebied. Mangaung wenst daarvoor lessen te trekken uit het Gentse mobiliteitsplan en is ook sterk geïnteresseerd om samen werk te maken van een fietsproject. Daarnaast is er ook wederzijds interesse voor een samenwerking rond gezondheidszorg. Op initiatief van schepen Balthazar vond een eerste verkennend overleg tussen een delegatie van Mangaung en vertegenwoordigers van de vier Gentse ziekenhuizen, de huisartsenvereniging en de departementen gezondheidszorg van de Gentse hogescholen tijdens het bezoek plaats. Opleiding van artsen en verpleegkundigen uit Mangaung in Gent, wederzijdse uitwisseling van studenten en 'hospital-for-hospital'-projecten behoren tot de mogelijke initiatieven. Tijdens hun verblijf in Gent hebben de delegatieleden ook een hoop nieuwe ideeën opgedaan die ze wensen uit te testen in hun stad, zoals de formule van wekelijkse persconferenties waarmee de Stad Gent werkt om de contacten met de pers te onderhouden.

Resultaten van het conferentieprogramma ‘Zuid-Afrika, gast in Gent’

De Stad Gent had met de hulp van verschillende partners een boeiend conferentieprogramma uitgewerkt met een wetenschappelijk forum, een economisch forum en een forum sociale economie. Alle presentaties van de verschillende fora zijn terug te vinden op de website www.saconferenceghent.be (rubriek programma – presentaties) samen met een aantal boeiende fotoreportages (rubriek pers). Dit conferentieprogramma heeft niet alleen het buitenlandse netwerk van alle betrokken partners vergroot maar ook hun netwerk in België zelf. De verschillende fora vormden namelijk ideale platformen voor wederzijdse kennismaking tussen bedrijven, onderwijsinstellingen, overheidsorganisaties en non-profitorganisaties en dit zowel in België en Zuid-Afrika zelf als tussen beide landen.

Tijdens het **wetenschappelijk forum** op maandag 17 september 2007, waaraan in totaal 80 geïnteresseerden deelnamen, ondertekenden de universiteiten van Gent en Vrijstaat een samenwerkingsovereenkomst met als doel om intensief te gaan samenwerken rond allerlei onderzoeksdomeinen, onder meer het overbruggen van de digitale kloof: uitwisselen van onderzoeksresultaten, voeren van gezamenlijk onderzoek, uitwisselen van onderzoekers en studenten, ... De steden Gent en Mangaung hebben dit Memorandum of Understanding als ondersteuning mee ondertekend omdat beide steden de potentiële meerwaarde van een dergelijke universitaire samenwerking voor de stedenband ten volle beseffen. Concreet bestaat vandaag al de interesse om samen te werken rond de onderzoeksdomeinen lokaal publiek management en criminologie. Verdere concretisering zal in de komende periode plaatsvinden maar er wordt vandaag al bekeken welke de mogelijkheden zijn om in 2009 doctoraatsstudent Lyndon du Plessis van de Universiteit van de Vrijstaat een Master in Management voor Overheidsorganisaties te laten behalen aan de Universiteit van Gent.

Tijdens het forum wierpen professoren van de Universiteit Gent en de Universiteit van de Vrijstaat ook hun licht op het management van lokale overheden met focus op strategisch management en prestatiemeting. Experts van de Stad Gent en van de Stad Mangaung getuigden met praktijkvoorbeelden. Dit seminarie vormde een eerste aanzet van verdere samenwerking tussen beide universitaire instellingen op het vlak van *lokaal publiek management*.

Het **economisch forum** kon rekenen op 150 geïnteresseerden en was de ideale gelegenheid voor het Vlaamse bedrijfsleven en koepelorganisaties om kennis te maken met handels- en investeringsopportunities in de stad Mangaung, de Provincie Vrijstaat en Zuid-Afrika. De goed onderbouwde presentaties van de verschillende Zuid-Afrikaanse sprekers en de indrukwekkende video over de troeven van de stad Mangaung kregen zeer positieve reacties.

De Premier van de Provincie Vrijstaat deed een warme oproep aan het publiek om in de Provincie en de Stad Mangaung te investeren. De diverse niches en sectoren waar investeringen mogelijk zijn werden in de seminars chemie, landbouw, toerisme en investeringsopportunities verder uitgespit. Voor de aanwezige bedrijven en organisaties was deze diepgaande kennismaking met het economisch leven én het leggen van interessante contacten via de seminars en de rondetafels de meerwaarde van deze conferentiedag.

Het **forum sociale economie** heeft de basis gevormd voor de eerste spoorlegging van fairtrade tussen Oxfam en de Provincie Vrijstaat. Oxfam wenst producten uit de Zuid-Afrikaanse provincie op te nemen in haar aanbod en daarom zal actief prospectie worden gedaan naar coöperaties in Mangaung en de Provincie Vrijstaat die leverancier zouden kunnen worden voor Oxfam Wereldwinkels. Het forum vond plaats aan boord van de Gentse Barge. De deelnemers kregen meteen een rijk geïllustreerd verhaal over hoe de reconstructie van dit historisch schip uit de 18de eeuw zorgde voor de tewerkstelling en opleiding van werknemers uit de kansengroepen. Tijdens het rondetafelgesprek kwamen praktijkvoorbeelden uit de sociale economie aan bod. Hoewel de context in Zuid-Afrika fundamenteel verschilt van de Gentse situatie, kon men inspiratie opdoen omtrent methodieken voor activering van werkzoekenden en de begeleiding van doelgroepwerknemers.

Videoconferentie als nieuw communicatie-instrument

Tijdens het wetenschappelijk forum organiseerde Digipolis, samen met de Stad Gent, de Universiteit Gent, de Universiteit van de Vrijstaat en IBBT voor het eerst een op het internet live uitgezonden

videoconferentie over het dichten van de digitale kloof in België en Zuid-Afrika. De live opnames en uitzendingen verliepen zeer vlot en aan academische zijde is er interesse ontstaan om in de toekomst via een videoconferentie een wereldwijd debat over het dichten van de digitale kloof te organiseren. U kunt de unieke beelden van de videoconferentie bekijken via www.gent.be/zuid-afrika onder de rubriek 'samenwerking universiteiten'.

Culturele samenwerking

De Stad Gent ontving ook een uitgebreide culturele delegatie uit de Provincie Vrijstaat en zo werden op cultureel vlak ook de nodige resultaten geboekt: er waren de vele optredens in Flanders Expo zelf en daarnaast werden het Avanti Festival (Festival van Vlaanderen) en de Student Kick-Off ondergedompeld in Zuid-Afrikaanse ritmes. Mangaung organiseert net als Gent jaarlijks een groot cultureel festival en is dan ook geïnteresseerd om betrokken te worden bij de volgende editie van de Gentse Feesten. Trefpunt vzw werd in contact gebracht met Mangaung en samen worden de verschillende mogelijkheden overlopen om voor de 165ste editie van de Gentse Feesten Zuid-Afrikaanse artiesten naar de Arteveldestad te brengen.

Tussen de Vooruit en PACOFS (The Performing Arts Centre of the Free State) werden ook contacten gelegd en zal in de toekomst ervaring uitgewisseld worden over artiesten en marketingzaken. Op de jaarbeurs zijn heel wat kunstwerken verkocht van de Zuid-Afrikaanse artiest Pieter Lessing die een eigen bedrijfje heeft, All-S-Africa (www.all-s-africa.co.za). Een Belgische kunstgalerij is zeer geïnteresseerd in zijn collectie en wenst dan ook verdere contacten te leggen om in de toekomst een expositie te organiseren.

Verder uitbouw van een netwerk van jeugdcentra in Mangaung

Het College van burgemeester en schepenen keurde tijdens de zitting van 8 februari 2007 de kandidaatstelling van de stad Gent voor het federaal programma voor gemeentelijke internationale samenwerking goed. Doelstelling van het federale programma is de samenwerking bevorderen tussen Belgische gemeenten en gemeenten uit het Zuiden, d.m.v. een vrijwillig, rechtstreeks en duurzaam partnerschap, met als doel de structuren van gemeenten in het Zuiden te versterken en te optimaliseren. De initiatieven die ondersteund worden zijn georiënteerd op wederzijdse verstandhouding en uitwisseling van goede praktijken en expertise tussen gemeenteambtenaren, in het bijzonder via ontmoetingen en vormingsstages. Het federale programma loopt via de Belgische administratie (DGOS) en werd in 2006 voor de eerste keer rechtstreeks uitbesteed aan de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (voorheen verliep dit via de Belgische vereniging).

De stad Gent wil via het federale programma gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking een bijdrage leveren tot de implementatie van het jeugdbeleid in Mangaung. In september 2006 werd het startschot gegeven voor een uniek project: Gent en Mangaung werken samen aan de uitbouw van in totaal 6 buurtgerichte en multifunctionele jeugdcentra in Mangaung.

Concreet maakte de Stad Gent het in september 2006 voor twee (toekomstige) jeugdwerkers uit Mangaung mogelijk om stage lopen in Gentse jeugdhuizen. De focus lag op het verwerven van inzicht in methodieken, concepten (zoals 'voor en door jongeren', doelgroepbenadering, werking, ...). De ervaring die de Zuid-Afrikaanse jeugdwerkers hier vergaarden, diende mee als basis voor het tweede luik in het project. Vier Gentse personeelsleden werden eind 2006 uitgezonden naar Mangaung om ter plaatse mee te werken aan de concrete (inhoudelijk programmatorische én praktische) uitwerking van de jeugdcentra.

De concrete samenwerking tussen beide steden in 2006 resulteerde in de officiële opening van de eerste twee pilootcentra in het voorjaar van 2007. Het opstarten van voorgenoemde centra had het streven naar steeds verder doorgedreven kwaliteit tot gevolg. De Stad Mangaung realiseerde daarom in 2007 - samen met de Stad Gent – twee vervolgarties:

Eenmaal de jeugdcentra de deuren hadden geopend bestond de uitdaging er in, om concrete programma's te ontwikkelen rond de drie vooropgestelde inhoudelijke pijlers (vrije tijd en sport; educatie en training; informatie, advies en ondersteuning). De *youth manager* van Mangaung en de personeelsleden verbonden aan de 2 piloot jeugdcentra, werden daarom van 20 t.e.m. 27 mei

uitgenodigd om in Gent een opleiding in het jeugdwerk te volgen. Op basis van deze ervaring kon een programma rond de pijler vrije tijd & sport worden opgemaakt voor de jeugdcentra in Mangaung. De cursusinhoud werd samengesteld door de Gentse Jeugddienst i.s.m. vzw JES. Elementen uit de bestaande vormingsprogramma's werden samengevoegd tot een coherent geheel, aangepast aan de context van jongeren in Mangaung.

De opleiding tot monitor in het jeugdwerk in *Gent* richtte zich tot de professionele krachten in Mangaung. Via een vervolgvacature werd de brug gemaakt naar de vrijwilligers en niet-bezoldigde medewerkers in de stad. Concreet werd in *Mangaung* een opleiding in het jeugdwerk georganiseerd voor de ruimere groep van vrijwilligers actief in de jeugdcentra. Deze training droeg bij tot een meer kwalitatieve output. Doorheen de cursusweek lag het accent op het aanleren van een aantal vaardigheden en inzichten die bruikbaar zijn bij de organisatie van programma's in de jeugdcentra. Voor de organisatie van de cursus in Mangaung werden vier medewerkers van vzw JES ingezet en een medewerker van de Gentse Jeugddienst. Ze verbleven in de Gentse partnerstad van 28 oktober t.e.m. 3 november. Samen met de collega's in Mangaung werd een gebalanceerd en aan de context in Mangaung aangepast programma uitgewerkt. Een consultancybureau uit Zuid-Afrika werd ingeschakeld om de inhoud van de training aan te passen en over te nemen, om het op die manier mogelijk te maken de cursus in de toekomst te herhalen.

Stand van zaken samenwerking rond participatie

Van 1 t.e.m. 8 juli 2007 vond er een werkbezoek plaats naar Mangaung met als delegatieleden: Jelle Monstrey (diensthoofd Noord-Zuidsamenwerking), Karl-Filip Coenegrachts (departementshoofd Departement Stafdiensten) en Luc Heyerick (departementshoofd Departement Onderwijs en Opvoeding). Tijdens dit werkbezoek werd door Tankiso Mea, hoofd van het bureau van de speaker (voorzitter van de gemeenteraad) van Mangaung Local Municipality, een presentatie gegeven over de manier waarop Mangaung omgaat met participatieve democratie.

Het systeem van community-based planning (CBP) in Mangaung bevindt zich in een verdere maturiteitsfase dan het Gentse systeem van gebiedsgerichte werking. GGW is op dit moment nog te veel een systeem van informatieverzameling en overleg, terwijl CBP duidelijke engagementen inhoudt, op politiek, ambtelijk, financieel en uitvoerend vlak, volledig geïntegreerd in de strategische planning en programmatie van de gemeente.

Aangezien Gent - net als alle andere Vlaamse gemeenten - op dit moment nieuwe systemen rond geïntegreerde strategische planning (gelinkt aan het budgettair systeem) aan het ontwikkelen is, is het duidelijk dat we kunnen leren van Mangaung. De stad beschikt reeds enkele jaren over een goed werkend systeem.

Tijdens de vorige missie in 2006, waar Els Lecompte (diensthoofd stadsvernieuwing en gebiedsgerichte werking) deel van uitmaakte, werden reeds afspraken gemaakt voor verdere informatie-uitwisseling en praktische stages rond gebiedsgerichte werking in het algemeen. De verkiezingen in Mangaung zorgden voor enige vertraging bij de uitvoering van deze actie. Beide steden willen echter de contacten vernieuwen en maakten plannen om een leerproject op te zetten, waarbij - via een aantal stages - medewerkers die actief zijn in Gent op het vlak van gebiedsgerichte werking en op het vlak van strategische planning praktische ervaring ter plaatse kunnen opdoen. Tegelijk is Mangaung geïnteresseerd in de programma- en projectwerking binnen de Gentse stadsorganisatie en in de implementatietrajecten bij de uitvoering van geïntegreerde stadsvernieuwingprojecten. Gent zou een aantal stagiairs vanuit Mangaung kunnen ontvangen. Mogelijkheden worden in 2008 bekeken.

Bij het realiseren van de beschreven projecten zijn aan Gentse zijde van de stedenband niet enkel heel wat interne actoren betrokken (met als voornaamste: Departement Werk en Economie, Jeugddienst, Dienst Noord-Zuidsamenwerking, Gebiedsgerichte Werking), maar ook heel wat externe actoren: Het Verzet, De Punt, VOKA Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen, de diensten van Vlaams Minister van Ontwikkelingssamenwerking Geert Bourgeois, VVSG Team Internationaal, JINT, Internationale Jaarbeurs van Vlaanderen vzw, Jeugdraad, Gents Overleg Noord-Zuid, UGent, ... Het in stand houden én waar nodig uitbreiden van dit interne en externe draagvlak, is cruciaal voor een gunstige evolutie van de stedenband.

Uit dit hoofdstuk moet ook blijken dat werkbezoeken voor een stedenband een absolute méérwaarde bieden – mits degelijk voorbereid door beide partners. De stedenband zou zich nooit op een dergelijk concreet niveau bevinden, of over een dergelijk intern en extern draagvlak beschikken, indien post, telefoon of e-mail de enige vormen van communicatie tussen beide partners zouden zijn. Het lijfelijk ervaren van de verschillen in context tussen Gent en Mangaung en de persoonlijke contacten tussen ambtenaren en lokale politici is van cruciaal belang om vage ideeën te concretiseren en persoonlijk enthousiasme aan te wakkeren. Of hoe werkbezoeken in internationale samenwerkingsprojecten zoals de stedenband echt fungeren als katalysatoren.

We moeten ons wel hoeden voor euforie: een stedenband blijft een proces waar degelijke voorbereiding primeert op het willen behalen van snelle resultaten. Een stedenband evolueert met een eigen en specifiek ritme. Bovendien blijkt het krampachtig vasthouden aan vooropgestelde doelstellingen niet steeds productief. Soepelheid, ook in de afbakening van thema's en doelstellingen, is vaak belangrijk. Dit heeft te maken met het gegeven dat het instrument stedenband ter versterking van de bestuurskracht van de partners, nog steeds een relatief nieuw instrument is. Bovendien slorpt de veelheid van partners, in Gent én in Mangaung, heel wat tijd op die dient om overleg te plegen. Maar die tijd mag helemaal niet als verloren worden beschouwd. Het kan nauwelijks voldoende worden beklemtoond dat degelijk overleg het fundament is voor een succesvolle uitwerking van projecten.

Zoals eerder al vermeld, maakt deze vorm van gemeentelijke internationale samenwerking deel uit van het Convenant dat Gent afsloot met de Vlaamse Gemeenschap. Wat begon als een driejarig proefproject, dat Gent know-how én middelen verschafte, en bijgedragen heeft om de stedenband concreet vorm te geven, is sinds 1 januari 2005 volwaardig decretaal omkaderd voor een nieuwe driejarige periode. Bovendien kan de Stad Gent blijven rekenen op de uitstekende inhoudelijke ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) – ook voor wat betreft het federaal programma gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking.

3.3.2 Medefinanciering van de jaarlijkse 11.11.11-campagne.

De sleutel van de medefinanciering van de jaarlijkse 11.11.11-campagne bedraagt sinds 1996 één op drie. Concreet: voor elke 3 euro die 11.11.11 bij de Gentse bevolking inzamelt, legt het stadsbestuur er 1 euro bovenop. In 2007 kwam de medefinanciering neer op een bedrag 21.837,14 euro. Tijdens de 11.11.11 stond het verzet tegen vrijhandel, en de nefaste gevolgen hiervan voor boeren in het Zuiden, centraal.

Dat ook de stad Gent haar steentje wil bijdragen tot het realiseren van de Millenniumdoelstellingen, bewijst de affichecampagne '2015 Geen Excuses! De wereld moet een betere plaats worden. De stad Gent ondersteunt de 8 Millenniumdoelstellingen van de VN'. Deze campagne kadert in een internationale actie, geregisseerd door de *United Cities en Local Governments* (de internationale VVSG, zeg maar).

3.3.3 Rechtstreekse projectsteun.

In 2007 investeerde de Stad Gent 18.000 euro in een educatief project rond zuiver drinkwater in de Gentse partnerstad Mangaung.

De stad Gent investeerde ook opnieuw 18.000,00 euro in het jeugdcentra project in de Stad Mangaung. Dit vanzelfsprekend na nauw overleg met Mangaung en als logisch gevolg van de activiteiten die in 2007 werden ontplooid in het kader van het federaal programma gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking. De eerste twee pilootcentra openden in 2007 hun deuren. Mangaung hoopt in de nabije toekomst nog 4 centra te openen.

Doelstellingen van de jeugdcentra zijn:

1. het ondersteunen van jeugdorganisaties;
2. het coördineren van jeugdwerk in de omgeving van de jeugdcentra;

3. het ontwikkelen van sociale vaardigheden (*life skills*) en het trainen van jeugdwerkers;
4. het aanbieden van informatie en ondersteuning (i.v.m. financiële middelen, zelforganisatie, management) aan jongeren en het doorverwijzen van jongeren naar diverse organisaties die hen kunnen helpen verder te ontwikkelen;
5. het integreren van het jeugdwerk in het lokale bestuur op een interactieve wijze;
6. het ontwikkelen van programma's die tegemoetkomen aan de wensen van jongeren in het werkgebied van de jeugdcentra.

Met de financiële bijdrage van de stad Gent zal de basisinrichting van de jeugdcentra (tafels, stoelen, afsluitbare kasten, educatief materiaal, computers) worden gefinancierd. Belangrijk om hier te beklemtonen is dat de samenwerking rond het project jeugdcentra niet stopt bij deze financiële injectie. De Jeugddienst van de stad Gent en de Jeugdcoördinator in Mangaung zullen heel nauw blijven samenwerken bij het uitbouwen van programma's voor die jeugdcentra, telkens aangepast aan de noden en de wensen van de jongeren in de buurt.

Hiermee wenst de stad zich niet op te werpen als grote internationale donor, want daarvoor zijn de middelen van een lokaal bestuur te beperkt. Overigens behoort dit ook niet tot de kerntaken van een lokaal bestuur. Wél wenst de stad Gent een signaal te geven aan Mangaung dat het de samenwerking tussen beide lokale besturen ernstig neemt en als bijzonder waardevol inschat. Het cofinancieren van een zinvol én noodzakelijk project in Mangaung, dat gedragen wordt door het stadsbestuur van Mangaung, betekent een concrete, hoewel bescheiden ondersteuning van onze partnerstad en een tastbare weergave van onze solidariteit op het terrein.

3.3.4 Humanitaire hulp

Wat humanitaire hulp betreft, werd er op de reguliere begroting 2007 financiële ruimte vrijgemaakt n.a.v. de gevolgen van de overstroming in Mozambique. De stad Gent kende 5.000,00 euro toe aan het Rode Kruis voor de hulp aan de slachtoffers. Ook het Wereldvoedselprogramma van de Verenigde Naties kon rekenen op 10.000,00 euro voor hun hulp aan de bevolking van Myanmar.

3.4 Een lokale Agenda 21 als paraplu.

Inzake **duurzaam aankoopbeleid** bleef Gent tijdens 2007 haar voortrekkersrol spelen. In 2007 sleutelde de werkgroep duurzaam aankopen verder aan het inpassen van een duurzaam aankoopbeleid in de stadsstructuren. De werkgroep voelde zich bijzonder gesteund door de nieuwe stadsmissie, die een overkoepelend kader biedt voor een steeds meer duurzaam aankoopbeleid. De werkgroep werd in 2007 bovendien aangevuld met een extra lid: een vertegenwoordiger van het Lokaal Werkgelegenheidsbureau. Opnieuw konden de personeelsleden van de stad Solidariteitsagenda's gebruiken.

In 2006 nam de Dienst Noord-Zuidsamenwerking deel aan de werkgroep die het **perspectief 'duurzaamheid' op stadsniveau** uitwerkte. De Stad Gent stak vorig jaar heel wat energie in een oefening rond visie, missie en strategische doelstellingen op stadsniveau. Om daartoe te komen, werden uit de strategische oefening van de verschillende departementen, negen perspectieven gedestilleerd. Eén van die perspectieven is 'Duurzaamheid – Duurzame Ontwikkeling'. De Dienst Noord-Zuidsamenwerking was secretaris van de interdepartementale werkgroep die zich bezig hield met dat perspectief uit te werken. Een normatief kader werd ontwikkeld waarbinnen individuele diensten hun (tallose) bestaande of nieuwe duurzame initiatieven kunnen plaatsen.

In 2007 werden de nieuwe missie, de hoofdstrategische doelstellingen en de departementale strategische plannen afgewerkt. Voor elk departement werden strategische en operationele doelstellingen afgeleid van de missie en de hoofdstrategische doelstellingen en is een volledig overzicht gemaakt van alle activiteiten (reguliere werking) en acties (projectwerking) die lopen of gepland zijn. Deze activiteiten en acties werden vertaald naar personeelsinzet én naar financiële middelen. De nieuwe missie van de Stad Gent ("Gent, een scheppende stad, die door een doorgedreven bundeling van alle creatieve krachten een voortrekkersrol speelt bij de ontwikkeling van een duurzame, solidaire samenleving") geeft duidelijk aan dat de stad de principes van duurzame ontwikkeling en het voeren van een duurzaam lokaal beleid voorop stelt. De in 2006 geleverde

inspanningen resulteerden dus in een structurele verankering van het perspectief 'duurzaamheid' via een aan de context aangepast instrument.

4 Vooruitblik: de agenda

2008 kondigt zich aan als een heus scharnierjaar voor de Dienst Noord-Zuidsamenwerking. De beleidsnota Noord-Zuidsamenwerking 2008-2013 ("Gent solidair met de wereld. 32 actiepunten voor een solidair Gent zonder grenzen) stippelt het beleid voor de komende jaren uit. Bovendien is 2008 ook het begin van een nieuw convenant gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking met de Vlaamse overheid (3 jaar). Ook de uitvoering van het meerjarenplan voor de federale overheid start in 2008.

Voorts staan er heel wat projecten op stapel in het kader van de stedenband met Mangaung. Er wordt verder gewerkt aan de inplanting en inrichting van jeugdinfrastuctuur. Verder wordt ook een kader voor participatief beheer van deze centra uitgedacht. Via concrete acties zal bovendien worden gewerkt aan de economische activering van jongeren: de uitbouw van een kringloopatelier, fietsherstelplaats en compostinitiatief. De samenwerking in het kader van de stedenband wordt ook uitgebreid met een aantal nieuwe thema's. In 2008 zal een eerste verkenning tussen beide steden plaatsvinden m.b.t. milieu en gezondheid.

Daarnaast blijft de Dienst ook in 2008 het inspelen op wat leeft bij de Gentse bevolking rond Noord-Zuidsamenwerking en het op diverse wijzen ondersteunen van initiatieven terzake, van cruciaal belang. Zo ook het verder zetten van de constructieve dialoog met het Gentse middenveld. De Dienst Noord-Zuidsamenwerking kijkt andermaal met vertrouwen en vooral veel enthousiasme vooruit.